

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Candelabrum Apocalypticum Septe[m] Luminaribus coruscans; Oder Apocalyptischer Leichter Mit siben Liechtern vnd Facklen flammendt

Das ist: Sibenfache Predigen durch siben Jahrgäng, auff alle Sonn- und
Feyrtäg ieglichen gantzen Jahrs außgetheilt

Ersten Leichters, oder Ersten Jahrs Festival- oder Feyertäglicher Theil

Brinzing, Johannes Capistranus

Kempten, 1681

Facultas Reverendissimi Patris Ministri Provincialis

[urn:nbn:de:bsz:31-107492](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-107492)

*Facultas Reverendissimi Patris Mi-
nistri Provincialis.*

EGo F. Simon Stahl Ord. FF. Min.
Recollectorum Provinciæ Argenti-
næ Minister Provincialis, faculta-
tem concedo, ut *Prima pars Sanctoralis*
à V. P. Capistrano Brinzing eiusdem Ordinis & Pro-
vincia Sacerdote, & Concionatore composita, ac à
Theologis ad id deputatis censa, prælo da-
ri possit. In cuius fidem has mea manu, Of-
ficiique Sigillo munitas dedi in Conventu
nostro Lenzfridano ad S. Bernardinum,
die 16. Augusti 1680.

(L. S.)

F. Simon qui supra.

X

Appro-

Approbatio Theologica,
Ex speciali Mandato R^{mi} & Celsissimi Ab-
batis ac Principis Campidonensis.

Festivale Candelabri Apocalyptici, primi Anni,
Reverendi Adm. P. Ioannis Capistrani Brinzing
Ord. FF. Min. p. t. Ducalis ac Exemptæ Basi-
lica Campidonensis Concionatoris Extraordinarii, vi-
di, legi, & perlegi, in quo Opere nihil adinveni, quod
censurâ taxari aut maculari posset: attingit enim dicen-
di Regulas, quas in *Constantio Arausicorum Episcopo*
pulchrè desideravit *Ambrosius Epist. 44.* ubi ait: *Fulgeat*
sermonum tuorum manifestatio, Intellectus coruscet,
& Eloquium tuum, atque Intellectus alienâ non indi-
geat assertione; sed sermo tuus se se ipse tueatur, nec ul-
lum verbum tuum in vanum exeat, & sine sensu pro-
deat. Idcirco eximium hoc Opus (quod ad amorem
virtutum, vitiorum horrorem, ardentissimumque æ-
ternæ Beatitudinis desiderium & suavissimè dirigit, &
fortissimè impellit) non tam meam approbationem ex-
petit, quàm publicam expectat, mereturque omnium
Verbi Divini Præconum acclamationem. Ita sentio
& censeo. Campidonæ die 17. Januarij 1681.

CHRISTOPHORVS Giel à Gielspurg Ord. S. Bene-
dicti in Ducali ac exempto Monasterio Campidonensi
Capitularis & p. t. SS. Theol. Professor Ordinarius.

APPRO-

A P P R O B A T I O

*Admodum V. P. Petri Staudach SS. Theologiae
Lectoris.*

EGo infra scriptus, de mandato Adm. R. P. Mini-
stri Provincialis Ordinis Fratrum Min. Recollecto-
rum almæ Alemanniæ, seu Argentinensis Provin-
ciæ ad id specialiter deputatus, harum tenore attestor,
quòd *Candelabri Apocalyplici Festivale Primi Anni
Venerandi Adm. ac Religiosissimi P. F. Ioannis Capi-
strani Brinzing eiusdem Ordinis, & Provincia Con-
cionatoris Zelosissimi*, quâ poteram fedulitate, & indu-
stria, relegerim, neque in eo quicquam, quod aut sacræ
Fidei Orthodoxæ, aut morum integritati adversaretur,
repererim; quin juxta Seraphicæ Regulæ nostræ Institu-
tum *examinata omnino & casta sint eius eloquia ad
utilitatem & adificationem populi, annuntiando eis vi-
tia & virtutes, pœnam & gloriam, (& quod caput est)
cum brevitate sermonis, &c.* Quare illud omnibus, ac
præcipuè Verbi Dei Præconibus & animarum Pastori-
bus spero fore proficuum, proindéque jure suo publi-
cam lucem mereri censeo. Datum in Conventu nostro
Salisburgensi, ejusdem Ordinis ac Provinciæ die 22. Ja-
nuar. Anno recuperatæ Salutis M. DC. LXXXI.

F. Petrus Staudach, Franciscanus in præfato
Conventu, p. t. SS. Theol. Lector Ordinarius.

PRIVILEGIUM CÆSAREUM.

Cum Facultate P. Provincialis.

C*um sacra Cæsareæ Maiestatis Decreto omnibus, & singulis Typographis, & Bibliopolis, ac aliis quacunq; librariam negotiationem exercentibus seriò & firmiter inhibeatur, ne quisquam ullos libros, à nostris Patribus hætenus editos, aut imposteriorum edendos intra Sacri Romani Imperij, Regnorumque ac Dominiorum hæreditariorum fines simili vel alio characteris genere, aut forma, sive in toto, sive in parte recudere, vel aliò recudendos mittere, aut alibi impressos adducere, vendere, distrahere, clam, seu palam, citra voluntatem, & assensum dictorum Patrum audeat, vel præsumat. Hinc ego F. Simon Stahl Ord. FF. Min. Recollectorum, Provinciae Argentinae Minister Provincialis, Ducali Monasterio Campidonensi Ius usurpandi dictum Cæsareum Privilegium, ac suis typis edendi Primam Partem Sanctoralis à V. P. Capistrano Brinzing, ejusdem Ordinis ac Provinciae Patre, compositam, concedo. In cuius fidem has mea manu, Officii que Sigillo munitas dedi in Conventu nostro Lenzfridano ad S. Bernardinum, die 16. Augusti Anno 1680.*

F. Simon qui supra.

Ad Lecto-

Ad Lectorem.

Libros esse liberos, egregius sanctusque Antistes Clemens Alexandrinus olim aptè scripsit, dum sic fari ausus est: *Filij quidem corporum, anima autem liberi sunt scripta.* * Quod & divinus Plato,

* Clemens Alexand. l. 1. Strom.

licet Ethnicus, scivisse noscitur, in hunc enim modum eloquitur: *Libros liberis tantò chariores esse oportet, quantò filij mentis præstant filijs ventris.* *

* Plato.

Sed quis hominum ignorat filios, ut plurimum parentibus, & parturientibus parere dolores?

Matribus quidem in commisso sceleris justam multam ipse à principio cunctipotens Deus *Dolorem* posuit: *In dolore paries filios,* * sancit justus Judex.

* Gen. 3. 16.

Patres verò liberorum sentire molestias, omnium ferme librorum concordat auctoritas.

Quid enim Israeliticæ gentis maximum Atlantem (Davidem regē indigito,) afflixit dolorosius, vulneravit acerbius, quàm ex Bersabea suscepti filij præmatura mors? ^{18.} rebellis defectio Absalonis? * turpis incestus Amnonis? *

* 1. Reg. 11.

Suis in liberis septies mori debuit & voluit Mater Machabæorum Salomona. *

* 1. Machab. 7.

Senacherib Rex à suis propriis interceptus est liberis.

Jacob Patriarcha ille insignis, quid non à filiis, & propter filium Joseph, licet innocentissimum, perpeffus est?

Ad Lectorem.

Deflet Rachel filios suos, eò quòd non sint, lachrymis jugibus.

Dolent & hodie dùm pluri mi parentes de filiis, vel malè se habentibus, vel malè habitis; Quorundam dolores augentur: vel quia liberorum infelicitas propria censetur, vel quia *per nefas* infelices ab aliis redduntur. Verbo ut concludam, non tam falsè, quàm veroveriùs dixit Sabellicus: *Liberorum angustia, angustas*

* Sabellicus.

*pariunt parentibus misérias.**

Noscis lector, credo, quòtendam?

Partum hunc meum edo secundum: Si Titulum spectes, videbis filium tot sanctorum, sanctorumque filiis, ac filiabus, foecundum: Quot *sanctissima nostra Orthodoxa Catholico-Romana* ritu solenni celebrat de Coelicolis festivè festa *Ecclesia.*

Fateor ingenuè, in dolore parturiebam hunc filium; Vapulavi etenim post primam meam Opellam in Dominicis, ab æmulis, à sciolis, à Zoilis in tantum, ut misertus mei cum Veneto magno illo scriptore dicere cogar: *Non est liber nisi labor, non est penna nisi pæna, non est calamus, nisi calamitas.**

* Lauredanus in filva teri memorab. in præfatione.

Sed quid moror, & miror?

Liber nomén & omen habet, libri librantur.

Librantur, inquam, ab Authoribus, à Censoribus, ab Impressoribus, à Bibliopolis, ab Emptoribus, potissimum verò à Criticis, à tetricis Lectoribus. Libros hi librant, imo cribrant, & si quid nævi, si quid surfuris inest,

Ad Lectorem.

inest, in aures & auras spargunt; frumento saginante
sub modio suppresso, haud memores illius, quod canit
Horatius:

*Verum ubi plura nitent in carmine, non ego paucis
Offendar maculis, quas aut incuria fudit,
Aut humana parum cavit natura.**

* Horati⁹
de arte
poet.

Ast, quid curet hæc sedulus scriptor? Non sibi scri-
bit, non sibi infudat, non sibi laborat: qui aliis, si non
prodesse, saltem ad manus esse satagit.

Zoilis hoc solummodò cum Martiali accino:
*Carpere vel noli nostra, vel ede tua.**

* Martial.
lib. 14.
Epig.
449. 194

Longè abhinc similibus contradixit oblocutoribus,
semétque defensavit Christianus ille Cicero (Laetan-
tium loquor) dum sic fabatur: *Satis me vixisse arbitra-
bor, & officium hominis implese, si labor meus vel saltem a-
liquos homines ab erroribus liberatos, ad iter cæleste direxerit.**

* Laetan-
tius l. de
opificio.
Dei, c. 20.

Hoc ipsum mei laboris esto finis, opellæ scopus, scri-
ptionis intentio, publicationis meta.

Braçteatam eloquentiam, verborúmque inanem
fulgorem aliis relinquo: ampullas non fundo, locos
Rhetoricos pertranseo, numeros Oratorios non sector.

*Alii meros flores loquantur, alii folia.** Eloquor ego San-
ctorum Cœlitum vitas, agonias, triumphos, coronas.

* S. Aug.
l. 4. de
doct.
Christ.

Sectari doceo, imitari cohortor, cōcoronari exopto.

Tenui, pro posse, methodum antiquam: scripturæ
sacræ, uti debui, ac decuit, primas dedi; historias sacro-
profanas immiscui, nō delectationis, sed explicationis
amore.

Car-

Ad Lectorem.

Carpebam mores, & dilaudabam, si quos vel repræ-
hensione aut panegyri dignos reperi.

Vitas, gesta, mortes plerumque Sanctorum ex au-
thoribus classicis refero.

Tu interim Ecclesiastes zelosissime, fume, quod ap-
pono, bonique consule, quod optimo mentis argu-
mento subministrare non piguit.

*Videbis maturius hac vice Candelabri mei Lumen se-
cundum. Vive, Vale.*

ELENCHVS